

Lundi

Fratercula arctica grabae

Teljing í Mykinesi í 2015

Jóhannis Danielsen, Leivur Janus Hansen og Christina Joensen

30-11-2015

Í Juli og August vórðu lundaholur í Mykinesi kannaðar. Endamálið var at meta um hvussu nógvir ungar kundu koma undan í 2015. Í 2011, 2012 og 2013 var eingin livandi pisa at síggja í nakrari kannaðari holu, men í 2014 sóust livandi pisur í 2,6% av holunum og í 2015 vóru livandi pisur í 5,0% av holunum.

Endamál

Endamálið við teljingini er, at gera eina álitandi meting av talinum av búfuglum í lundastovninum í Mykinesi. Somuleiðis skal ein álitandi meting gerast um gongdina hjá hesum lundastovninum.

Arbeiðsháttur

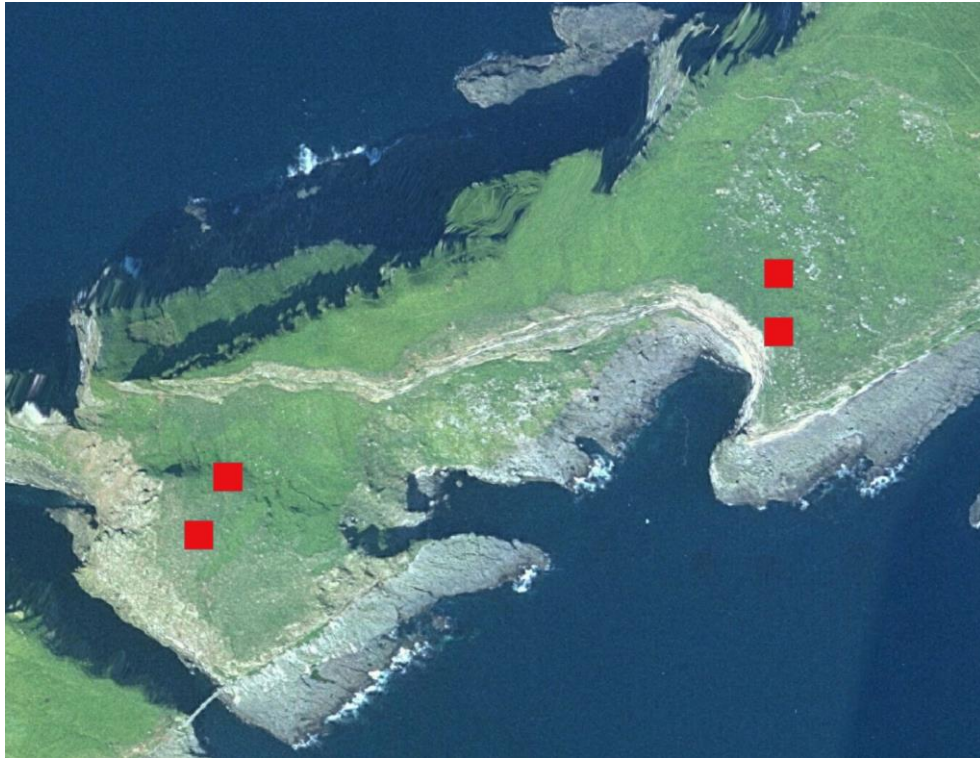
Mannagongdin, ið nýtt varð, er útgreinað í Lundi *Fratercula arctica grabae*: Fyribils mannagongd fyri teljing (Hansen, Simonsen, Olsen, & Hammer, 2013).

Hvørt einstakt 10m² økið, har talið av eggum, ungum og av brúktum og óbrúktum holum verður rokna, verður í hesi frágreiðing nevnt ein puntur. Sí myndir 1-4

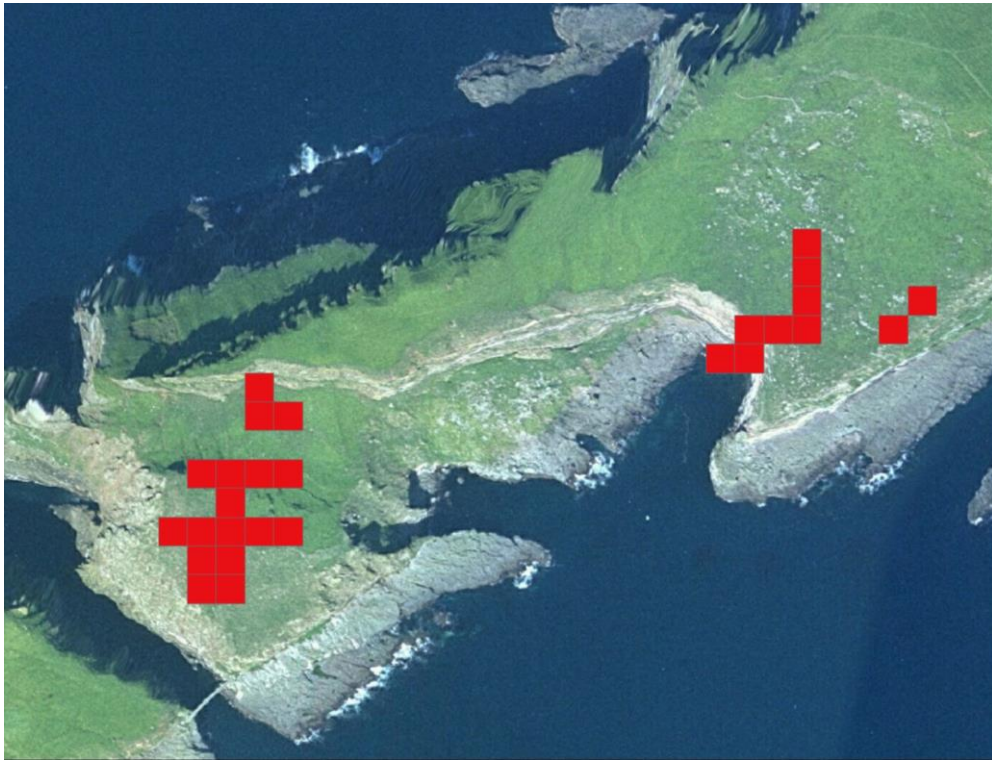
Holur vórðu kannaðar fyri at telja, hvussu nógvar pisur kundu væntast floygdar.

Virksemi

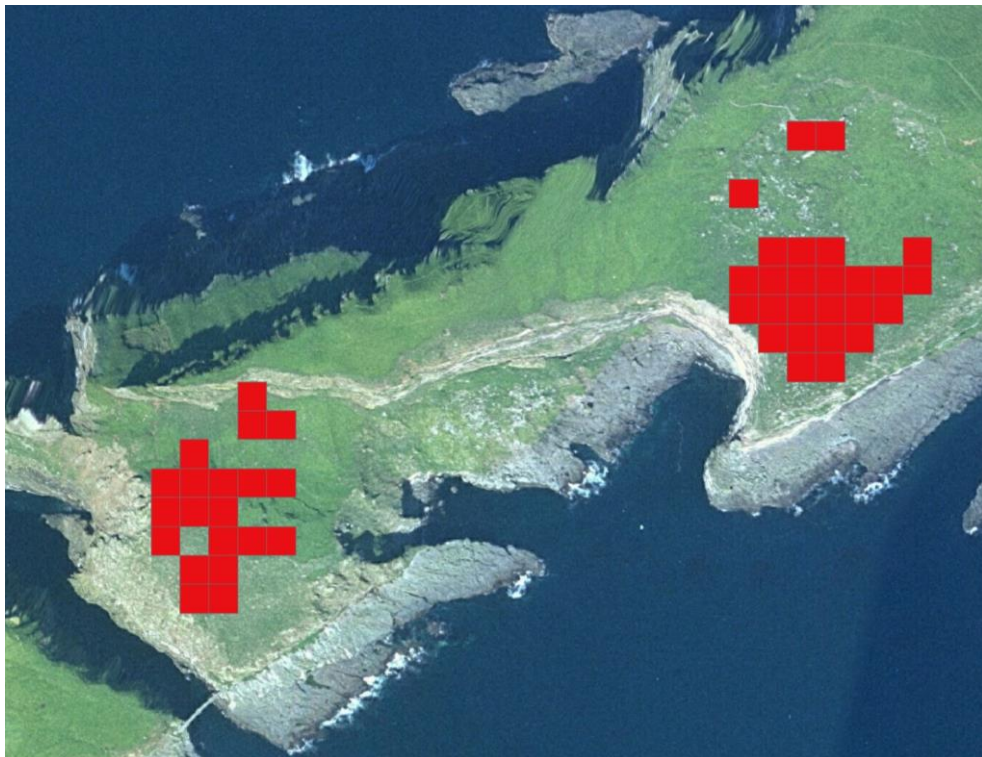
Henda teljing verður fígga í felag við drunnhvítateljingina í Nólsoy og tær verða samskipaðar. Í 2014 varð avgjört einans at kanna holur og ikki telja nýggjar puntar í Mykinesi.

MYND 1. Í HVØRJUM PUNTI VÓRÐU 30 M² KANNAÐIR Í 2011 OG 2012. Í 2012 VAR EISINI EIN PUNTUR KANNAÐUR ÚTI Í HÓLMI, MEN HESIN ER IKKI VIÐ Á MYNDINI.

MYND 2. Í HVØRJUM PUNTI VÓRÐU 10 M² KANNAÐIR Í 2013.

MYND 3. Í HVØRJUM PUNTI VÓRÐU 10 M² KANNAÐIR Í 2014.

MYND 4. Í HVØRJUM PUNTI VÓRÐU 10 m² KANNAÐIR Í 2015.

Í August 2015, varð kannað í hvønn mun holur hövdu verið nýttar (Talva 1). Tá verður hugt eftir, um mold liggur útfyri holuna, um grasið er traðkað, um skvettur sæst og so framvegis. Um ein hola sær út til at hava verið nýtt, so verður endoskopið nýtt til at vita, um pisa er í.

Í 2011 og 2012 vórðu heilt fáir puntar kannaðir; fýra í 2011 og fimm í 2012. Tá varð kannaða flatan lutfalsliga stór, 30 m². Í 2013, 2014 og 2015 varð flatan í kannaðu puntunum minni, 10 m² og talið av teimum var hægri; 27 í 2013, 46 í 2014 og 44 í 2015. Fyri øll árin var galdandi at í onkrum av puntunum var als eingin hola.

Í 2011, 2013, 2014 og 2015 vórðu lundaholur taldar í Lamba og Dalinum. Í 2012 vóru lundaholur taldar í Hólmi, Lamba og Dalinum. Í 2011 til 2015 varð meting gjørd av, hvussu nógvar pisur komu undan.

MYND 5. SILDBERI.

Samanborið við undanfarin ár var rættiliga fitt av silðbera at síggja í 2015.

Úrslit

TALVA 1. Í 2011, 2012, 2013, 2014 OG 2015 VÓRÐU HOLUR KANNAÐAR. TÆR VÓRÐU SKRÁSETTAR SUM ÓBRÚKTAR, BRÚKTAR OG BRÚKTAR VIÐ LIVANDI PISU.

	Lamba			Dalurin			Hólmur		
	Óbr.	Brúkt.	Pisa	Óbr.	Brúkt.	Pisa	Óbr.	Brúkt.	Pisa
2011	93	56	0	97	44	0			
2012	43	99	0	42	74	0	14	18	0
2013	41	91	0	47	82	0			
2014	60	105	4	40	108	4			
2015	34	104	9	39	102	5			

Úrslit fyri 2015

Í 44 puntum vóru 315 holur, men av tí at tað ikki bar til at síggja inn í 33 av teimum, vórðu 282 nýttar til útrokningar. Av hesum vístu 206 tekin um brúk og vórðu tískil kannaðar nærri við endoskopi. Í hesum 206 holum sóust 14 livandi pisur og ongin deyð (Talva 1).

14 livandi pisur í 282 holum er 5,0%. Tískil kann sigast, at í hesum økinum høvdu 5,0% av holunum livandi pisu.

Tað eru um 60.000 holur vestanfyri bygdina (Hansen, Simonsen, & Danielsen, 2013). Um 5,0% av teimum høvdu livandi pisu, so var talið um 3000 livandi pisur í 2015.

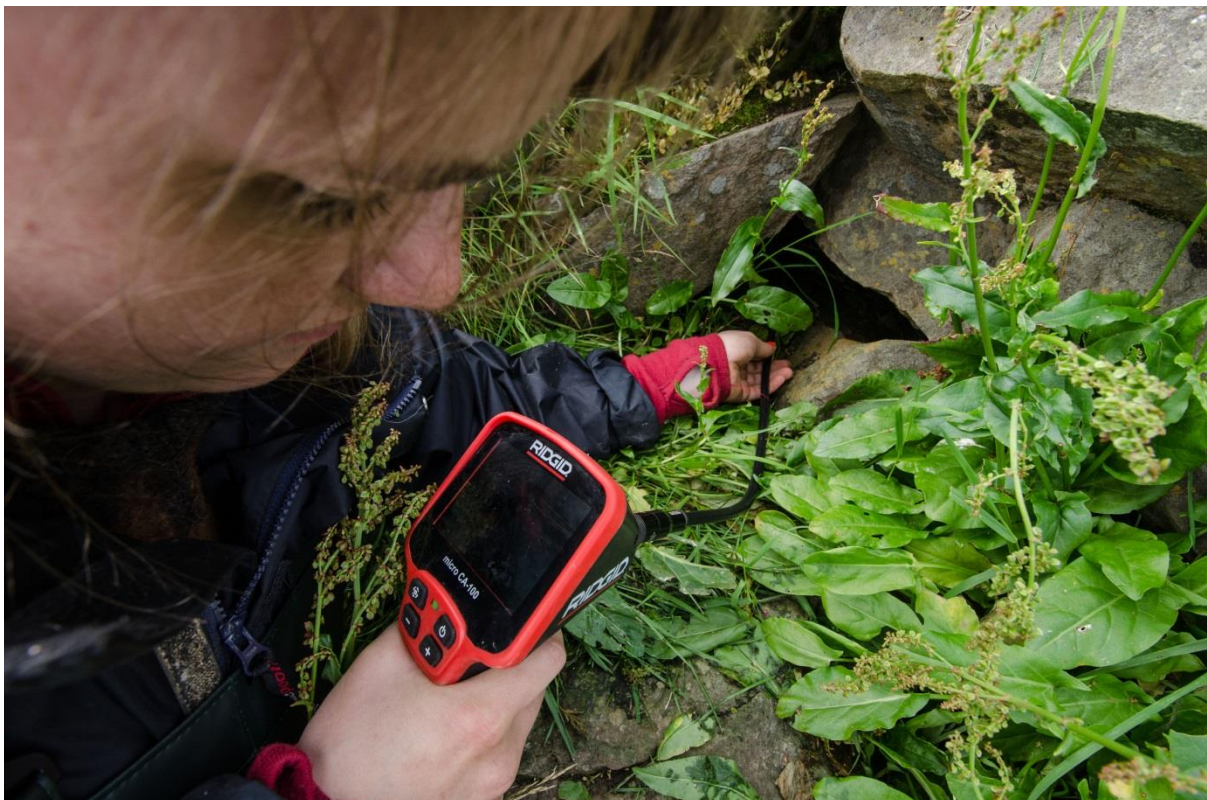
Av tí at talið av pisum oftast er ov lágt, at gera nakra greiða meting út frá, hevur einki verið gjørt við, at rokna uppá neyvleikan av tølunum.

Mótvegis undanfarnu árunum var tó ein roynd gjørd í 2015, fyri at vita hvussu stóran part av ungunum vit finna, tá vit leita í holum við endoskopið, og har vit vita við vissu at ungi er í.

Hetta var eftirkannað við at sita og bíða eftir at ein sildberi fór inn í eina holu, og síðan fara inn at leita eftir unganum, tá vaksni fuglurin var farin. Eisini var lurta eftir um ungin hoyrdist, og tað gjørdi hann í nógv flestu førum.

Tíverri bleiv forleingarin til endoskopi í ólagi, og sleppast kundi tí bert inn at eftirkannað 10 holur. Av hesum 10 holum við unga í, funnu vit bert 2, tvs 20%. Um hetta er galdandi fyri teljingarnar alment, vóru tær 3000 pisurnar bert 20% av samlaða talinum, og rætta talið er 15.000 pisur.

Hesi tøl skulu sjálvsagt takast við størsta fyrivarni, men staðfestast kann í øllum føri at talið av pisum verður undirmett, og má hetta tí kannast betur komandi árin.

MYND 6. HOLUR, IÐ VÓRÐU BRÚKTAR, VÓRÐU KANNAÐAR VIÐ ENDOSKOPI.

Í samband við áðurnevndu eftirkanning, var lagt merkis til at sildberin ógvuliga treyðugt vildi fara inn í holuna um vit sótu nær við, ella um annað fólk gekk í økinum. Nær við í hesum føri eru fleiri metrar frá holuni.

Tað at sildberin var so viðkvæmur kom ógvuliga óvart á okkum, síðan hetta ikki fyrr er kannað um okkara leiðir. Hetta má tí eisini kannast nærri, serliga síðan talið av fólkid ið gongur ígjøgnum Lamba, (ið er størsta lundalandi í Føroyum) er rættiliga høgt, og økist ár eftir ár.

Niðurstøður

Hvørki í 2011, 2012 ella 2013 vórðu livandi pisur sæddar í holum, sum vórðu kannaðar. Tað merkir, at hóast onkur pisa varð floygd í økinum, so hevur talið í mesta lagið verið nakrar hundrad.

Í 2014 og 2015 vóru ávikavist 8 og 14 livandi pisur sæddar í holum, sum vórðu kannaðar. Tað merkir, at í økinum vestanfyri bygdina kann talið hava ligið um 1500 livandi pisur í 2014 og 3000, ella enntá so høgt sum 15.000, í 2015.

Hvussu nógvar av hesum komu á veingirnar er ógreitt, men burdi verði kannað nærri.

Tøkk

Jarðeigarar og fólk annars í Mykinesi skulu hava tøkk fyri hjálp og vælvild.

Keldur

Hansen, L. J., Simonsen, W., & Danielsen, J. (2013). *Lundi Fratercula arctica grabae: Teljing í Mykinesi í 2012*. Tórshavn.

Hansen, L. J., Simonsen, W., Olsen, B., & Hammer, S. (2013). *Lundi Fratercula arctica grabae: Fyribils mannagongd fyri teljing*. Tórshavn.